

SIKKERHETS DATABLAD

Anti-Friction Spray MoS2

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn : Anti-Friction Spray MoS2
Produktkode : 115390
Farge : Svart.

1.2 Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen, og ikke-anbefalt bruk

Identifisert bruk
Aerosolprodukt-Smøremiddel

1.3 Detaljer om leverandøren på sikkerhetsdatabladet

WEICON GmbH & Co. KG
Königsberger Str. 255
48157 Münster
Germany
Phone: +49 251 93220
Fax: +49(0)251 / 9322 - 244
Internet: www.weicon.de

e-mail adresse til person ansvarlig for dette SDS databladet : msds@weicon.de

1.4 Nødtelefonnummer

Telefonnummer : GIFTINFORMASJONEN - Norge (24h): Tel: ++47 2103 4452 (norsk, engelsk)
TRANSPORT Nødnummer - Norge (24h): Tel: ++47 2103 4452 (norsk, engelsk)

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av bestanddeler eller blanding

Produktdefinisjon : Blanding

Klassifisering i henhold til Forskrift (EC) 1272/2008 [CLP/GHS]

Aerosol 1, H222, H229
Skin Irrit. 2, H315
Eye Dam. 1, H318
Aquatic Chronic 3, H412

Produktet er klassifisert som farlig ifølge forskrift (EU) 1272/2008 med endringer.

Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H-setningene overfor.

Se avsnitt 11 for mer informasjon om helseeffekter og symptomer.

2.2 Etikettelementer

Farepiktogrammer :

Signalord : Fare

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

Redegjørelser om fare : H222, H229 - Ekstremt brannfarlig aerosol. Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.
H315 - Irriterer huden.
H318 - Gir alvorlig øyeskade.
H412 - Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Redegjørelser om forholdsregler

Forebygging : P280 - Bruk vernehansker. Bruk vernebriller eller ansiktsvern.
P210 - Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt.
P211 - Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde.
P273 - Unngå utslipp til miljøet.
P264 - Vask grundig etter håndtering.
P251 - Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk.

Respons : P362 + P364 - Tilsølte klær må fjernes og vaskes før bruk.
P305 + P351 + P338, P310 - VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

Lagring : P410 + P412 - Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C/122 °F.

Avhending : P501 - Disponer innholdet og emballasje i henhold til lokale, regionale, nasjonale og internasjonale forskrifter.

Farlige ingredienser : 1-Butanol, titanium(4+) salt (4:1), homopolymer

Tilleggselementer på etiketter : Inneholder Hydrocarbons, terpene processing by-products. Kan gi en allergisk reaksjon.

Tillegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler : Ikke anvendelig.

2.3 Andre farer

Produktet oppfyller kriteriene for PBT eller vPvB i henhold til Forordning (EU) nr. 1907/2006, Tillegg XIII : Denne blandingen inneholder ikke stoffer som er vurdert å være en PBT eller en vPvB.

Andre farer som ikke fører til klassifisering : Fare for aspirering - Ikke anvendelig.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2 Blandinger : Blanding

Navn på produkt/bestanddel	Identifikatorer	%	Forskrift (EU) nr. 1272/2008 [CLP]	Type
butan	REACH #: 01-2119474691-32 EU: 203-448-7 CAS: 106-97-8 Innhold: 601-004-00-0	≥50 - ≤75	Flam. Gas 1A, H220 Press. Gas (Comp.), H280	[2]
propan	REACH #: 01-2119486944-21 EU: 200-827-9 CAS: 74-98-6 Innhold: 601-003-00-5	≥10 - ≤25	Flam. Gas 1A, H220 Press. Gas (Comp.), H280	[2]
Hydrocarbons, C6-C7, n-alkanes,	REACH #:	≥10 - <20	Flam. Liq. 2, H225	[1]

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

isoalkanes, cyclics, <5% n-hexane	01-2119475514-35 EU: 921-024-6		Skin Irrit. 2, H315 STOT SE 3, H336 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H411	
1-Butanol, titanium(4+) salt (4:1), homopolymer	REACH #: pre-registered CAS: 9022-96-2	≤10	Eye Dam. 1, H318	[1]
n-heksan	EU: 203-777-6 CAS: 110-54-3 Innhold: 601-037-00-0	<1	Flam. Liq. 2, H225 Skin Irrit. 2, H315 Repr. 2, H361f STOT SE 3, H336 STOT RE 2, H373 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H411	[1] [2]
Hydrocarbons, terpene processing by-products	REACH #: 01-2119980606-28 EU: 273-309-3 CAS: 68956-56-9	<1	Flam. Liq. 3, H226 Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1, H317 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H411	[1]
cykloheksan	REACH #: 01-2119463273-41 EU: 203-806-2 CAS: 110-82-7 Innhold: 601-017-00-1	≤0.24	Flam. Liq. 2, H225 Skin Irrit. 2, H315 STOT SE 3, H336 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Acute 1, H400 (M=1) Aquatic Chronic 1, H410 (M=1) Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H-setningene overfor.	[1] [2]

I følge produsentens nåværende kunnskap, og for anvendbare konsentrasjoner, finnes det ingen bestanddeler i tillegg i produktet som er klassifisert som helse- eller miljøskadelig, og som skulle kreve rapportering i dette avsnittet eller er PBTs eller vPvBs, eller har blitt tildelt en administrativ norm og derfor skulle kreve rapportering i dette avsnittet.

Type

- [1] Stoff klassifisert med en helse - eller miljøfare
- [2] Stoff med en yrkeshygienisk grenseverdi
- [3] Stoffet oppfyller kriteriene for PBT ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII
- [4] Stoffet oppfyller kriteriene for vPvB ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII
- [5] Stoffer med tilsvarende bekymringsgrad
- [6] Tilleggsopplysninger på grunn av selskapets retningslinjer

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

- Øyekontakt** : Kontakt lege straks. Kontakt Giftinformasjonen eller en lege. Skyll straks øynene med mye vann samtidig som øvre og nedre øyelokk løftes. Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Fortsett å skylle i minst 10 minutter. Kjemiske brannår må alltid legebhandles så snart som mulig.
- Innånding** : Kontakt lege straks. Kontakt Giftinformasjonen eller en lege. Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet. Hvis det fremdeles er mistanke om gass i området, må redningspersonellet bruke en hensiktsmessig maske eller et friskluftsapparat. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen. Det kan være farlig for førstehjelpere å bruke munn-mot-munn-metoden. Hvis personen er bevisstløs, skal

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

- vedkommende plasseres i stabilt sideleie, og få medisinsk tilsyn snarest mulig. Sørg for åpne luftveier. Løs på trange klesplagg som snipp, slips, belte eller linning.
- Hudkontakt** : Kontakt lege straks. Kontakt Giftnformasjonen eller en lege. Skyll kontaminert hud med store mengder vann. Fjern forurensede klær og sko. Vask tilsølte klær grundig med vann før de tas av, eller bruk hansker. Fortsett å skylle i minst 10 minutter. Kjemiske brannsåre må alltid legebehandles så snart som mulig. Vask klærne før de brukes på ny. Rens skoene grundig før de brukes igjen.
- Svelging** : Kontakt lege straks. Kontakt Giftnformasjonen eller en lege. Vask munnen grundig med vann. Fjern eventuelle tannproteser. Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet. Om stoffet er blitt svelget og den berørte personen er bevisst, gi små mengder vann å drikke. Stopp om den berørte personen føler seg dårlig, siden brekninger kan være farlige. Ikke fremkall brekninger med mindre du er under veiledning av medisinsk kyndig personell. Hvis personen kaster opp, må hodet holdes lavt, så oppkastet ikke kommer i lungene. Kjemiske brannsåre må alltid legebehandles så snart som mulig. Ikke gi en bevisstløs person noe gjennom munnen. Hvis personen er bevisstløs, skal vedkommende plasseres i stabilt sideleie, og få medisinsk tilsyn snarest mulig. Sørg for åpne luftveier. Løs på trange klesplagg som snipp, slips, belte eller linning.
- Vern av førstehjelpspersonell** : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Hvis det fremdeles er mistanke om gass i området, må redningspersonellet bruke en hensiktsmessig maske eller et friskluftsapparat. Det kan være farlig for førstehjelpere å bruke munn-mot-munn-metoden. Vask tilsølte klær grundig med vann før de tas av, eller bruk hansker.

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede

Overeksponeringstegn/-symptomer

- Øyekontakt** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
smerte
rennede
rødhet
- Innånding** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon i luftrøret
hoste
- Hudkontakt** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
smerte eller irritasjon
rødhet
det kan oppstå blemmer
- Svelging** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
magesmerter

4.3 Indikasjon av enhver øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesialbehandling som er nødvendig

- Merknader til lege** : Behandle symptomatisk. Kontakt spesialist på giftbehandling om store mengder har blitt svelget eller inhalert.
- Spesifikke behandlinger** : Ingen spesiell behandling.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

5.1 Sløkkemidler

- Egnete brannsløkkingsmidler** : Bruk et brannsløkningsmiddel som er egnet for omkringliggende brann.
- Uegnete brannsløkkingsmidler** : Ikke kjent.

5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet eller blandingen

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

- Farer på grunn av stoffet eller blandingen** : Ekstremt brannfarlig aerosol. Avrenning til kloakkavløp kan forårsake brann- eller eksplosjonsfare. Under brann eller ved oppvarming vil det oppstå en trykkøkning, og beholderen kan revne, med risiko for etterfølgende eksplosjon. Gass kan akkumuleres i lave eller lukkede områder, forflytte seg over betydelige avstander til antennelseskilder og flamme tilbake og forårsake brann eller eksplosjon. Gassbeholdere som sprekker kan skytes ut fra en brann i høy hastighet. Dette materialet er skadelig for vannlevende organismer, med langvarig effekt. Slukkevann kontaminert med dette stoffet må samles opp og hindres i å slippe ut i vannløp, avløp eller kloakk.
- Farlige forbrenningsprodukter** : Nedbrytingsproduktene kan omfatte følgende materialer:
karbondioksid
karbonmonoksid
metalloksid/oksider

5.3 Råd for brannmenn

- Spesielle beskyttelses tiltak for brannmenn** : Isoler straks stedet ved å fjerne alle personer i nærheten av uhellet hvis brann har oppstått. Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Flytt beholdere bort fra brannområdet hvis det ikke skaper risiko. Bruk vandusj til å kjøle ned brannutsatte beholdere.
- Særlig verneutstyr for brannsløkkingsmannskaper** : Brannsløkningspersonell skal bruke egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) med full ansiktsmaske, som brukes i modus for positivt trykk. Brannmannsklær (inkludert hjelmer, vernestøvler og hansker) i samsvar med europeisk standard EN 469, vil gi grunnleggende beskyttelsesnivå mot kjemikalieuhell.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

- For ikke-nødpersonell** : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Evakuer omkringliggende områder. Ikke la unødvendig og ubeskyttet personale komme inn. Om gassbeholdere sprekker, bør det utvises varsomhet på grunn av rask utstrømming av innhold og drivgass med indire overtrykk. Dersom et stort antall beholdere blir ødelagt, skal utslippet behandles som masseutslipp av materiale, i samsvar med anvisningene i rengjøringsavsnittet. Ikke berør eller gå gjennom utsølt materiale. Slå av alle antenningskilder. Ingen bluss, røyking eller ild i fareområdet. Pust ikke inn damp eller tåke. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet personlig verneutstyr.
- For nødpersonell** : Hvis det er påkrevet med spesialklær for å håndtere utslippet, må det tas hensyn til alle opplysningene i avsnitt 8 om egnete og ikke-egnete materialer. Se også opplysningene i "For ikke-nødpersonell".

6.2 Forholdsregler for vern av miljø

- : Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk. Send informasjon til relevante myndigheter dersom produktet har forårsaket miljøforurensning (kloakk, vannsystemer, jord eller luft). Vannforurensende materiale. Kan være skadelig for miljøet hvis det slippes ut i større kvanta.

6.3 Metoder og materialer for begrenning og opprensning

- : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø. Fortynn med vann og ta opp med mopp hvis vannløslig. Alternativt, eller hvis uløslig i vann, absorber med et inert tørt materiale og plasser i en hensiktsmessig avfallsbeholder. Må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall.

6.4 Referanse til andre avsnitt

- : Se avsnitt 1 for nødkontaktinformasjon.
Se avsnitt 8 for opplysninger om egnet personlig verneutstyr.
Se avsnitt 13 for flere opplysninger om avfallshåndtering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning.

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

- Vernetiltak** : Bruk egnet personlig verneutstyr (se avsnitt 8.). Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Pust ikke inn damp eller tåke. Må ikke svelges. Unngå å puste inn gassen. Unngå utslipp til miljøet. Må bare anvendes på et godt ventilert sted. Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Lagres og brukes adskilt fra varme, gnister, åpen ild eller noen annen antennelseskilde. Bruk eksplosjonssikkert elektrisk utstyr (ventilasjon, lys og materialhåndtering). Bruk bare verktøy som ikke avgir gnister. Tom emballasje inneholder produktrester og kan være farlig.
- Råd om generell yrkeshygiene** : Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides. Arbeidere bør vaske hender og ansiktet før de spiser, drikker eller røyker. Ta av forurensede klær og verneutstyr før du går inn i områder der det spises. Se også avsnitt 8 for flere opplysninger om hygienetiltak.

7.2 Forhold for sikker lagring, inkludert ev. uforenlighet

Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser. Lagres vekk fra direkte solskinn i et tørt, kjølig og godt ventilert område, vekk fra uforenlige materialer (se avsnitt 10) samt mat og drikke. Oppbevares innelåst. Eliminer alle antennelseskilder. Oppbevares/håndteres slik at forurensning i miljøet unngås. Se avsnitt 10 for uforenlige materialer før håndtering eller bruk.

Seveso-direktivet - Rapporteringsterskler

Farekriterier

Kategori	Meldings- og MAPP-teriskel	Terskel for sikkerhetsrapport
P3a	150 tonne	500 tonne

7.3 Spesifikk sluttbruk

- Anbefalinger** : Ikke kjent.
- Løsninger spesifikke for industrisektoren** : Ikke kjent.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Informasjonen gis basert på typisk forventede bruksområder for produktet. Ytterligere tiltak kan være påkrevet for partihåndtering eller andre bruksområder som kan øke eksponeringen for arbeidere eller miljøutslipp betydelig.

8.1 Kontrollparametere

Administrative normer

Navn på produkt/bestanddel	Grenseverdier for eksponering
butan	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 9/2018). Gjennomsnittsverdier: 250 ppm 8 timer. Gjennomsnittsverdier: 600 mg/m ³ 8 timer.
propan	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 9/2018). Gjennomsnittsverdier: 500 ppm 8 timer. Gjennomsnittsverdier: 900 mg/m ³ 8 timer.
n-heksan	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 9/2018). Reproduktiv gift. Gjennomsnittsverdier: 20 ppm 8 timer. Gjennomsnittsverdier: 72 mg/m ³ 8 timer.
cykloheksan	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 9/2018). Gjennomsnittsverdier: 150 ppm 8 timer. Gjennomsnittsverdier: 525 mg/m ³ 8 timer.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Anbefalt overvåkningstiltak : Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygieniske grenseverdier, kan personlig overvåkning, atmosfæreovervåkning, overvåkning av arbeidsstedet eller biologisk overvåkning for å fastlå effektiviteten på avtrekk eller andre vernetiltak eller og/eller behovet for bruk av personlig åndedrettsvern være nødvendig. Sjekk overvåkingsstandardene, slik som følgende: Europeisk standard NS-EN 689 (Arbeidsplassluft - Veiledning for vurdering av eksponering for kjemiske stoffer ved innånding og målestrategi for sammenligning med grenseverdier) Europeisk standard NS-EN 14042 (Arbeidsplassluft - Veiledning for anvendelse og bruk av prosedyrer for bedømmelse av kjemiske og biologiske agens) Europeisk standard NS-EN 482 (Arbeidsplassluft - Generelle krav til utførelse av måling av kjemiske midler) Det kreves også at det vises til nasjonale rettleddningsdokumenter for bestemmelse av farlige stoffer.

DNEL-er/DMEL-er

Navn på produkt/bestanddel	Type	Eksponering	Verdi	Befolkning	Effekter
n-heksan	DNEL	Langsiktig Oral	4 mg/kg bw/dag	Generell populasjon	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Hud	5.3 mg/kg bw/dag	Generell populasjon	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Hud	11 mg/kg bw/dag	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	16 mg/m ³	Generell populasjon	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	75 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk
Hydrocarbons, terpene processing by-products	DNEL	Langsiktig Oral	0.3 mg/kg bw/dag	Generell populasjon	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Hud	0.3 mg/kg bw/dag	Generell populasjon	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	0.7 mg/m ³	Generell populasjon	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Hud	0.8 mg/kg bw/dag	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	2.9 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk
cykloheksan	DNEL	Langsiktig Oral	59.4 mg/kg bw/dag	Generell populasjon	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	206 mg/m ³	Generell populasjon	Lokal
	DNEL	Langsiktig Innånding	206 mg/m ³	Generell populasjon	Systemisk
	DNEL	Kortsiktig Innånding	412 mg/m ³	Generell populasjon	Lokal
	DNEL	Kortsiktig Innånding	412 mg/m ³	Generell populasjon	Systemisk
	DNEL	Kortsiktig Innånding	700 mg/m ³	Arbeidere	Lokal
	DNEL	Langsiktig	700 mg/m ³	Arbeidere	Lokal

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

		Innånding			
	DNEL	Kortsiktig Innånding	700 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	700 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Hud	1186 mg/kg bw/dag	Generell populasjon	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Hud	2016 mg/kg bw/dag	Arbeidere	Systemisk

PNEC-er

Ingen PNEC-er tilgjengelige.

8.2 Eksponeringskontroll

Egnede konstruksjonstiltak : Må bare anvendes på et godt ventilert sted. Hvis bruken forårsaker støv, røyk, gass, damper eller tåke, bruk lukkede prosesser, lokalt avtrekk eller andre tekniske løsninger for å holde arbeidstakere under alle anbefalte og lovbestemte eksponeringsgrenser for luftbårne forurensninger. De tekniske løsningene må også holde konsentrasjoner av gass, damp og støv under laveste eksplosjonsgrense. Bruk eksplosjonssikkert ventilasjonsutstyr.

Individuelle vernetiltak

Hygieniske tiltak

: Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert kjemiske produkter, før inntak av mat, røyking og toalettbesøk samt ved avsluttet arbeidsperiode. Det bør brukes egnede teknikker ved fjerning av klær som kan være tilsølt. Vask forurensede klær før de tas i bruk igjen. Sørg for at øyeskyllestasjoner og sikkerhetsdusjer er i nærheten av arbeidsstedet.

Øye-/ansiktsvern

: Det skal benyttes vernebriller i samsvar med godkjente standarder når risikovurdering indikerer at dette er nødvendig for å unngå eksponering for væskesprut, damp, gass eller støv. Hvis kontakt er mulig, skal følgende verneutstyr brukes, hvis det ikke vurderes at en høyere grad av verneutstyr er nødvendig: beskyttelsesbriller og/eller ansiktsskjold. Hvis det er fare for innånding, kan det være påkrevd å bruke respiratorer med full ansiktsmaske.

Hudvern

Håndvern

: Det skal til enhver tid ved håndtering av kjemiske produkter benyttes kjemisk bestandige, ugjennomtrengelig hansker i samsvar med godkjente standarder når risikovurdering indikerer at dette er nødvendig. Se til at hanskene fremdeles beholder sine beskyttende egenskaper ved å vurdere parametrene som spesifiseres av hanskeprodusenten. Legg merke til at tiden for gjennomtrenging for hanskematerialer kan være forskjellig for ulike hanskeprodusenter. Anbefales : 1 - 4 timer (gjennombruddstid): nitrilgummi 4 - 8 timer (gjennombruddstid): Viton®/ butylgummi

Kroppsvern

: Personlig verneutstyr skal velges i samsvar med oppgaven som utføres og farene forbundet med denne, og skal være godkjent av en spesialist før dette produktet håndteres. Der det oppstår antenningsrisiko på grunn av statisk elektrisitet, skal det brukes antistatisk vernetøy. Vernetøyet skal omfatte antistatiske overaller, støvler og hansker for størst mulig beskyttelse mot statisk utladning. Se Europeisk standard NS-EN 1149 for informasjon om material- og designkrav og testmetoder.

Annet hudvern

: Egnert fottøy og eventuelt tilleggsværn for huden skal velges basert på oppgaven som skal utføres og de risikoene som er involvert, og må godkjennes av en spesialist før dette produktet håndteres.

Åndedrettsvern

: Basert på potensial fare og risk for eksponering, velge en respirator som oppfyller den gjeldende sertifiseringsstandard. Gassmasker må brukes i henhold til et åndedrettsvern program, for å sikre riktig montering, opplæring og andre viktige sider ved bruk. Anbefales : organisk damp (Type AX) og partikkelfilter

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen : Utslipp fra ventilasjon eller prosessutstyr bør kontrolleres for å sikre at de er i samsvar med kravene i gjeldende miljølovgivning. I enkelte tilfeller er det nødvendig å anvende gasskrubbere, filtre eller konstruksjonsendringer i prosessutstyret for å redusere utslippene til akseptable nivåer.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende

Fysisk tilstand	: Aerosol.
Farge	: Svart.
Lukt	: Karakteristisk.
Luktterskel	: Ikke kjent.
pH	: Ikke kjent.
Smeltepunkt/frysepunkt	: Ikke kjent.
Utgangskokepunkt og -kokeområde	: Ikke kjent.
Flammepunkt	: Closed cup (CC): Ikke anvendelig.
Fordamping	: Ikke kjent.
Antennelighet (fast stoff, gass)	: Ekstremt antennelig i nærvær av av følgende stoffer eller betingelser: åpen flamme, gnister eller statiske utladninger. Svært antennelig i nærvær av av følgende stoffer eller betingelser: varme.
Øvre/nedre brennbarhets- eller eksplosjonsgrenser	: Nedre: 0.8% Øvre: 10.9%
Damptrykk	: 293.3 til 450 kPa [romtemperatur]
Damp tetthet	: Ikke kjent.
Relativ tetthet	: Ikke kjent.
Tetthet	: 0.625 g/cm ³ [20°C]
Løselighet(er)	: Uløselig i følgende materialer: kaldt vann og varmt vann.
Fordelingskoeffisient oktanol/vann	: Ikke kjent.
Selvantennelsestemperatur	: Ikke anvendelig.
Dekomponeringstemperatur	: Ikke kjent.
Viskositet	: Ikke kjent.
Anmerkninger	: Ikke kjent.
Eksplosjonsegenskaper	: Ikke kjent.
Oksidasjonsegenskaper	: Ikke kjent.

9.2 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Brannpunkt	: >285°C
Løselighet i vann	: Ikke kjent.
Aerosolprodukt	
Type aerosol	: Spray
Forbrenningsvarme	: 38.45 kJ/g

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

- 10.1 Reaktivitet** : Det finnes ingen bestemte testdata på reaktivitet tilgjengelig for dette produktet eller bestanddelene.
- 10.2 Kjemisk stabilitet** : Produktet er stabilt.
- 10.3 Mulighet for skadelige reaksjoner** : Ved lagring og bruk under normale forhold vil det ikke oppstå farlige reaksjoner.
- 10.4 Forhold som skal unngås** : Unngå alle mulige antenningskilder (gnist eller flamme).
- 10.5 Uforenlige stoffer** : Ingen spesifikke data.
- 10.6 Farlige nedbrytingsprodukter** : Det bør ikke dannes farlige nedbrytingsprodukter ved normale lagrings- og bruksforhold.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Informasjon om toksikologiske effekter

Akutt toksisitet

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Dose	Eksponering
n-heksan	LC50 Innånding Gass.	Rotte	48000 ppm	4 timer
	LD50 Oral	Rotte	15840 mg/kg	-
cykloheksan	LD50 Oral	Rotte	6240 mg/kg	-

Konklusjon/oppsummering: Ikke kjent.

Estimater over akutt toksisitet

Ikke kjent.

Irritasjon/korrosjon

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Poeng	Eksponering	Observasjon
n-heksan	Øyne - Mildt irriterende	Kanin	-	10 mg	-

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Overfølsomhet

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Mutasjonsfremmende karakter

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Kreftfremkallende egenskap

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Reproduktiv giftighet

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Fosterskadelige egenskaper

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Toksisitet for angitt målorgan (enkelteksponering)

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Navn på produkt/bestanddel	Kategori	Eksponeeringsvei	Målorganer
Hydrocarbons, C6-C7, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <5% n-hexane	Kategori 3	-	Narkotisk effekt
n-heksan	Kategori 3	-	Narkotisk effekt
cykloheksan	Kategori 3	-	Narkotisk effekt

Toksisitet for angitt målorgan (gjentatt eksponering)

Navn på produkt/bestanddel	Kategori	Eksponeeringsvei	Målorganer
n-heksan	Kategori 2	-	-

Fare for aspirering

Navn på produkt/bestanddel	Resultat
Hydrocarbons, C6-C7, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <5% n-hexane	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1
n-heksan	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1
Hydrocarbons, terpene processing by-products	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1
cykloheksan	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1

Opplysninger om sannsynlige eksponeringsveier : Ikke kjent.

Potensielle akutte helseeffekter

Øyekontakt : Gir alvorlig øyeskade.
Innånding : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
Hudkontakt : Irriterer huden.
Svelging : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Symptomer forbundet med fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper

Øyekontakt : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
smerte
rennede
rødhet

Innånding : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon i luftrøret
hoste

Hudkontakt : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
smerte eller irritasjon
rødhet
det kan oppstå blemmer

Svelging : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
magesmerter

Det kan forekomme både forsinkede og øyeblikkelige effekter, og også kroniske effekter på grunn av kort- og langtidseksponering

Korttidseksponering

Potensielle, øyeblikkelige effekter : Ikke kjent.
Potensielle, forsinkede effekter : Ikke kjent.

Langvarig eksponering

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Potensielle, øyeblikkelige effekter : Ikke kjent.

Potensielle, forsinkede effekter : Ikke kjent.

Potensielle kroniske helseeffekter

Ikke kjent.

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Generelt : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Kreftfremkallende egenskap : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Mutasjonsfremmende karakter : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Fosterskadelige egenskaper : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Effekter på utvikling : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Fruktbarhetseffekter : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet : Ikke kjent.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1 Toksisitet

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Eksposering
n-heksan	Akutt LC50 2500 µg/l Ferskvann	Fisk - Pimephales promelas	96 timer
cykloheksan	Akutt LC50 4530 µg/l Ferskvann	Fisk - Pimephales promelas	96 timer

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

12.3 Bioakkumuleringspotensial

Navn på produkt/ bestanddel	LogP _{ow}	BKF	Potensial
n-heksan	4	501.187	høy
cykloheksan	3.44	167	lav

12.4 Jordmobilitet

Fordelingskoeffisient for jord/vann (K_{oc}) : Ikke kjent.

Mobilitet : Ikke kjent.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger

Denne blandingen inneholder ikke stoffer som er vurdert å være en PBT eller en vPvB.

12.6 Andre skadevirkninger : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

AVSNITT 13: Instruksjoner ved disponering

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt

Metoder for avhending : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Deponering av dette produktet, oppløsninger og alle biprodukter skal til enhver tid skje i samsvar med lovfestede krav til miljøvern og avfallsdeponering og alle regionale bestemmelser fra lokale myndigheter. Overskytende materialer og ikke gjenvinnbare produkter må deponeres via et firma/ underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. Avfall må ikke deponeres ubehandlet til avløp unntatt når det er fullstendig i samsvar med alle krav fra myndigheter med jurisdiksjon.

Farlig avfall : Produktets klassifisering kan oppfylle kriteriene for farlig avfall.

Den europeiske avfallslisten (EAL)

Avfallskode	Avfallsbetegnelse
16 05 04*	gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder helsefarlige stoffer

Emballasje

Metoder for avhending : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Avfallsemballasjen bør resirkuleres. Forbrenning eller avhending på søppelplass bør vurderes hvis det ikke er mulig med resirkulering.

Emballasjetype	Den europeiske avfallslisten (EAL)
15 01 04	emballasje av metall

Spesielle forholdsregler : Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte. Tomemballasje eller tomme poser kan inneholde noe produktrester. Beholderen må ikke punkteres eller brennes.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

	ADR/RID	IMDG	IATA
14.1 FN-nummer	UN1950	UN1950	UN1950
14.2 Korrekt transportnavn, UN	AEROSOLBEHOLDERE	AEROSOLS	Aerosols, flammable
14.3 Transportfareklasse (r)	2 	2.1 	2.1
14.4 Emballasjegruppe	-	-	-
14.5 Skadevirkninger i miljøet	Nei.	Nei.	Nei.

Tilleggsopplysninger

ADR/RID : **Begrenset mengde** 1 L
Spesielle bestemmelser 190, 327, 625, 344
Tunnellkode (D)

IMDG : **Kriseplaner** F-D, S-U
Spesielle bestemmelser 63, 190, 277, 327, 344, 381, 959

AVSNITT 14: Transportopplysninger

IATA : **Mengdebegrensning** Passasjer- og transportfly: 75 kg. Instruksjoner for emballering: 203. Bare transportfly: 150 kg. Instruksjoner for emballering: 203. Begrensede mengder - Passasjerfly: 30 kg. Instruksjoner for emballering: Y203. **Spesielle bestemmelser** A145, A167, A802

14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren : **Transport innenfor brukerens anlegg**: produktet skal alltid transporteres i lukkede beholdere som står oppreist. Det må sikres at personer som transporterer produktet har fått opplæring i hva som skal gjøres ved uhell eller utslipp.

14.7 Transport i bulk, i samsvar med IMO-instrumenter : Ikke kjent.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter eller lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen
EU-forskrift (EU) nr. 1907/2006 (REACH)

Tillegg XIV - Liste over stoffer som krever autorisasjon

Tillegg XIV

Ingen av bestanddelene er opplistet.

Stoffer som gir stor grunn til bekymring

Ingen av bestanddelene er opplistet.

Tillegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler : Ikke anvendelig.

Restriksjoner ved fremstilling, marketing og bruk

Produktnavn	CAS nr.	%	Restriksjon
butan	106-97-8	50 - 70	28, 29
Hydrocarbons, C6-C7, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <5% n-hexane		10 - 15	3
isobutan	75-28-5	2.5 - 10	28, 29
n-heksan	110-54-3	0.25 - 1	3
Hydrocarbons, terpene processing by-products	68956-56-9	0.25 - 1	3
cykloheksan	110-82-7	0.025 - 0.25	3, 57

Andre EU regler

Industriutslipp (forebygging og kontroll integrert forurensning) - Luft : Ikke listeført

Industriutslipp (forebygging og kontroll integrert forurensning) - Vann : Ikke listeført

Ozon-nedbrytende stoffer (1005/2009/EU)

Ikke listeført.

Forhåndssamtykke (PIC) (649/2012 / EU)

Ikke listeført.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

Aerosoldispensere :

3

Ekstremt brannfarlig

VOC innhold : 90 %

VOC (g/L) : 615

Seveso Direktivet

Dette produktet kontrolleres under Seveso-direktivet.

Farekriterier

Kategori

P3a

Nasjonale forskrifter

Navn på produkt/ bestanddel	Listenavn	Navn på listen	Klassifisering	Merknader
n-heksan	Norske administrative normer	n-heksan	Repro. R	-

Internasjonale bestemmelser

Konvensjon om kjemiske våpen, stoffliste over kjemikalier i Schedule I, II og III

Ikke listeført.

Montreal protokolen

Ikke listeført.

Stockholms konvensjonen om persistente organiske forurensere

Ikke listeført.

Rotterdamkonvensjonen om samtykke ved forutgående informasjon (PIC)

Ikke listeført.

UNECE Aarhus Protokoll for POP-er og tungmetaller

Ikke listeført.

Inventarliste

Australia	: Ikke bestemt.
Canada	: Alle bestanddelene er listet opp eller mottatt dispensasjon for.
Kina	: Alle bestanddelene er listet opp eller mottatt dispensasjon for.
Europa	: Ikke bestemt.
Japan	: Ikke bestemt.
New Zealand	: Ikke bestemt.
Filippinene	: Ikke bestemt.
Den Koreanske Republikk	: Ikke bestemt.
Taiwan	: Ikke bestemt.
Tyrkia	: Ikke bestemt.
USA	: Ikke bestemt.
Vietnam	: Ikke bestemt.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering : Dette produktet inneholder stoffer som fremdeles krever sikkerhetsvurderinger for kjemiske stoffer.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

✓ Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.

Forkortelser og akronymer :

- ATE = Akutt toksisitet estimat
- CLP = Klassifisering, merking og innpakning
- DMEL = Oppnådd minimalt effekt nivå
- DNEL = Oppnådd ingen effekt nivå
- EUH statement = CLP-spesifikk fareerklæring
- N/A = Ikke kjent
- PBT = Persistent, Bioakkumulerbar og Giftig
- PNEC = Forutsatt ingen effekt konsentrasjon
- RRN = REACH registrerings nummer
- SGG = Segregeringsgruppe
- vPvB = Meget persistente og meget bioakkumulerende

Fremgangsmåte for avledning av klassifisering etter forskriften (EC) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Klassifisering	Justering
Aerosol 1, H222, H229 Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318 Aquatic Chronic 3, H412	På grunnlag av testdata Kalkuleringsmetode Kalkuleringsmetode Kalkuleringsmetode

Fullstendig tekst for forkortede H-setninger

H220 H222, H229	Ekstremt brannfarlig gass. Ekstremt brannfarlig aerosol. Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.
H225 H226	Meget brannfarlig væske og damp. Brannfarlig væske og damp.
H280	Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.
H304	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H315	Irriterer huden.
H317	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H318	Gir alvorlig øyeskade.
H336	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H361f	Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen.
H373	Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
H400	Meget giftig for liv i vann.
H410	Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H411	Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H412	Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Fullstendig tekst for klassifiseringer [CLP/GHS]

Aerosol 1 Aquatic Acute 1 Aquatic Chronic 1 Aquatic Chronic 2 Aquatic Chronic 3 Asp. Tox. 1 Eye Dam. 1 Flam. Gas 1A Flam. Liq. 2 Flam. Liq. 3 Press. Gas (Comp.) Repr. 2 Skin Irrit. 2 Skin Sens. 1 STOT RE 2 STOT SE 3	AEROSOLBEHOLDERE - Kategori 1 FARE I VANNMILJØ (AKUTT) - Kategori 1 FARE I VANNMILJØ (LANGVARIG) - Kategori 1 FARE I VANNMILJØ (LANGVARIG) - Kategori 2 FARE I VANNMILJØ (LANGVARIG) - Kategori 3 ASPIRASJONSFARE - Kategori 1 ALVORLIG ØYESKADE/-IRRITASJON - Kategori 1 BRENNBARE GASSER - Kategori 1A BRENNBARE VÆSKER - Kategori 2 BRENNBARE VÆSKER - Kategori 3 GASSER UNDER TRYKK - Komprimert gass GIFTIG VED REPRODUKSJON - Kategori 2 ETSER/IRRITERER HUD - Kategori 2 OVERØMFINTLIGHET PÅ HUDEN - Kategori 1 GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (GJENTATT EKSPONERING) - Kategori 2 GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (ENKEL
--	--

Anti-Friction Spray MoS2

AVSNITT 16: Andre opplysninger

EKSPONERING) - Kategori 3

Utskriftsdato : 03.06.2020
Utgitt dato/ Revisjonsdato : 02.06.2020
Dato for forrige utgave : 03.04.2020
Versjon : 2

Merknad til leseren

Så langt vi kjenner til, er informasjonen i dette dokumentet dekkende og nøyaktig. Imidlertid er verken leverandøren som er navngitt ovenfor, eller noen av deres underleverandører, rettslig ansvarlige eller erstatningspliktige for at denne informasjonen er nøyaktig og fullstendig. Avgjørelsen om egnetheten av alle materialer er i siste instans kun brukerens eget. Alle materialer kan ha ukjente risikomomenter og bør brukes med forsiktighet. Selv om bestemte risikomomenter er beskrevet her, kan vi ikke garantere at dette er de eneste som finnes.